

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul
armelor și al munițiilor cu destinație civilă
(număr unic 431/MAI/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Necesitatea modificării Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă (în continuare – <i>Legea nr. 130/2012</i>) rezultă din acțiunea nr. 161 a Planului Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Circulația armelor de uz civil este reglementată de legislația națională, actul de bază fiind <i>Legea nr. 130/2012</i>. Alinierea treptată a legislației Republicii Moldova la prevederile legislației Uniunii Europene în toate domeniile, este un angajament asumat de stat în cadrul Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin <i>Legea nr. 112/2014</i>. În aceste condiții, în cadrul exercițiului de screening bilateral cu Uniunea Europeană pe marginea Capitolului 24 – Justiție, libere și securitate, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a modifica prevederile Legii nr. 130/2012, în vederea transpunerii Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 115 din 06 aprilie 2021 (în continuare – <i>Directiva (UE) 2021/555</i>). Astfel, ultima modificare a Legii nr. 130/2012 a fost efectuată prin <i>Legea nr. 38/2024</i>, fiind completată cu noi noțiuni, precum și completarea Categoriei A – arme de foc și muniții interzise, cu unele noi categorii de arme, care au fost preluate din <i>Directiva (UE) 2021/555</i>. Cu toate acestea, prevederile naționale necesită a fi îmbunătățite, pentru a oferi o abordare clară asupra mai multor aspecte legale în partea ce privește circuitul armelor de uz civil și pentru a exclude eventuale interpretări ale normelor în vigoare care reglementează domeniul circulației armelor de uz civil. Corelativ, este de consemnat că proiectul de lege urmărește armonizarea Legii nr.130/2012 cu acquis-ul comunitar, însă în scopul de a controla libertatea circulației a anumitor arme de foc și a componentelor esențiale ale acestora se intervine cu o serie de modificări, ca răspuns la problematicile identificate în procesul de aplicare a legii, ce constituie garanții de securitate adecvate produselor în cauză. Printre circumstanțele negative care au stat la baza intervenției normative se enumeră imposibilitatea efectuării controlului în vederea asigurării faptului că sunt respectate condițiile de păstrare și de port al armelor letale și neletale de către posesorii de arme din localitățile din stânga Nistrului, creșterea numărului de incidente cu

utilizarea armei în mod necorespunzător de către posesorii legali și de către persoanele care nu sunt deținători legali de arme.

Spre exemplu, în anul 2024 au fost comise 74 de infracțiuni cu arme, dintre care în 26 de cazuri s-au folosit arme deținute legal (16 pistoale cu glonț), în 23 de cazuri s-au folosit arme deținute ilegal și în 25 de cazuri arme nestabilite.

De asemenea, s-au înregistrat 159 de incidente, printre care 69 de incidente au fost comise cu arme deținute legal (29 pistoale cu glonț), în 51 de situații s-au folosit arme ilegale, și respectiv în 39 de cazuri au fost folosite arme nestabilite.

În primele 5 luni ale anului curent, cu arme s-au comis 30 de infracțiuni, respectiv 10 ilegalități (3 pistoale cu glonț) comise cu arme deținute legal, 7 infracțiuni (2 pistoale cu glonț) săvârșite cu arme deținute ilegal și în 13 cazuri cu arme nestabilite. Incidente cu arme s-au comis în total 51, printre care: 22 – cu arme deținute legal (pistol cu glonț 7), 17 – cu arme deținute ilegal și 12 – cu arme nestabilite.

De asemenea, prin modificarea efectuată prin Legea nr. 374/2023 pentru modificarea Legii nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, s-a permis persoanelor care nu au antecedente penale să desfășoare activitatea particulară de detectiv și pază. În consecință, persoanele care au fost condamnate pentru comiterea unor infracțiuni împotriva vieții și sănătății, odată cu stingerea antecedentelor penale, pot în contextul desfășurării activității indicate supra, să dobândească dreptul de păstrare și de port-armă de serviciu.

Respectiv, scopul proiectului de lege este de a revizui condițiile de dobândire a dreptului indicat în vederea asigurării protecției și ordinii în cadrul comunității, așa încât cetățenii să se simtă în siguranță.

Subsidiar, este important de menționat că în corespundere cu normele art. 2 alin. (1) și art. 3 din Directiva (UE) 2021/555, directiva nu aduce atingere aplicării dispozițiilor de drept intern cu privire la portul de armă, vânătoria sau tirul sportiv, utilizând arme achiziționate și deținute în mod legal în conformitate cu prezenta directivă. Statele membre pot adopta, în cadrul propriilor legislații, măsuri mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă, sub rezerva drepturilor conferite rezidenților statelor membre în temeiul articolului 17 alineatul (2).

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În vederea oferirii unei clarități situației din domeniul de referință, prin proiect se urmărește modificarea unor noțiuni cum ar fi: „armă de semnalizare”, „componentă esențială de armă de foc”, „muniție”, „piesă de armă de foc”, „sportiv și antrenor de tir”.

În aceeași ordine de idei, prin proiectul de modificare a Legii nr. 130/2012 se urmărește completarea cadrului normativ cu unele noțiuni noi, precum: „arme de spectacol și arme acustice”, „muzeu”, „spații delimitate sau spații special amenajate pentru folosirea armelor”, „acord prealabil”, „pașaport european pentru arme de foc”.

În contextul instituirii, în cadrul Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – *INSP al IGP*), a Punctului focal pe domeniul armelor de foc, munițiilor, substanțelor și materialelor explozive, pentru asigurarea comunicării operaționale la nivel interstatal cu alte Puncte focale pe domeniul armelor și întru preluarea prevederilor Directivei (UE) 2021/555, Legea nr. 130/2012 se completează cu obligația atribuită Ministerului Afacerilor Interne de a asigura schimbul informațional cu statele membre ale Uniunii Europene și alte state terțe, în ceea ce privește prevederile legislației Republicii

Moldova care reglementează circuitul civil al armelor de foc, modalitățile efectuării controalelor la frontierele de stat ale Republicii Moldova a persoanelor care intenționează să intre cu arma în țară, precum și oricare ulterioare modificări ale legislației naționale din acest domeniu.

Un alt amendament propus se referă la situația în care deținătorul armelor a decedat sau a fost declarat dispărut. Astfel, persoanele care au domiciliat/locuit cu defunctul, vor avea obligația să ofere acces imediat la locul de păstrare a armei și muniției și să asigure predarea acestora la solicitarea Poliției, pentru păstrare, până la stabilirea moștenitorului.

Legea este completată cu interdicția portului armelor letale și neletale în fâșia de protecție a frontierei de stat, cu excepția persoanelor care au dreptul să dețină și să poarte arme pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Totodată, în vederea garantării faptului că armele de alarmă sau de semnalizare care au fost fabricate, transferate sau importate în Republica Moldova, nu pot fi modificate cu ajutorul unor instrumente obișnuite pentru a lansa o alică, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie, se propune ca acestea să fie supuse examinării balistice la subdiviziunea de poliție abilitată cu astfel de atribuții.

Subsidiar, se propune completarea interdicțiilor și restricțiilor în regimul armelor și al munițiilor, cu interzicerea utilizării lunetelor de ochire pe timp de noapte și/sau lunete cu termoviziune, precum și se lărgeste spectrul armelor, purtarea cărora este interzisă, cum ar fi armele de categoria C lit. a), a¹), a²), a³), c), d), e), f), g), h), i) și de categoria D lit. a), a¹), e), f), h) și k), prevăzute la anexa nr. 1, cu excepția cuțitelor de vânatoare ce pot fi purtate pe terenurile destinate vânatului autorizat.

Conflictul înghețat din regiunea transnistreană rămâne a fi un pericol pentru securitatea statului, totodată, creează premise pentru creșterea traficului ilicit cu arme de foc și muniții aferente. Statul are obligația de a interveni și a limita cât mai mult posibil accesul persoanelor care nu dețin cetățenia Republicii Moldova la arme și muniții, or, organele de ocrotire a normelor de drept nu pot interveni în regiunea necontrolată de autoritățile neconstituționale, corespunzător, nu pot verifica respectarea legalității de către posesorii de arme de uz civil.

În atare situații, se intervine cu completarea Legii nr. 130/2012, prin interzicerea acordării permiselor pentru persoanele care au domiciliul pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale din stânga Nistrului (cu excepția localităților Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă, Pîrîta, Pohrebea din raionul Dubăsari), municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni.

De asemenea, se propun unele clarificări la art. 18 și art. 19 din Legea nr. 130/2012, cu completarea unor prevederi, astfel încât acestea să se refere nu doar la arme și permisul de armă, ci și la munițiile aferente acestora și certificatul de deținător al armelor.

Un aspect important îl constituie propunerea privind interzicerea procurării armelor de spectacol și armelor acustice, de alarmă, de semnalizare și a celor cu tranchilizante de către persoanele fizice, astfel încât acestea să poată fi procurate numai de către persoanele juridice.

O altă prevedere se referă la modificarea art. 43 din Lege, privind autorizarea procurării armelor și munițiilor de către persoanele juridice specializate în activități de pază, care, în cazul desfășurării activităților de pază și de protecție a obiectivelor, bunurilor și valorilor, vor putea procura doar arme scurte (pistol sau revolver) cu proiectile din cauciuc, precum și muniția aferentă, în vederea excluderii eventualelor incidente cu armele din dotarea angajaților agențiilor specializate în activități de pază.

Obiectivul modificării constă în excluderea cazurilor de încălcare a limitelor de aplicare a armei de către angajații organizațiilor particulare de pază (și anume, în situații de legitimă apărare, stare de extremă necesitate sau caz fortuit), or acordarea dreptului de păstrare și de port-armă de serviciu se înfăptuiește în conjunctura respectării drepturilor și libertăților persoanei și asigurării ordinii de drept.

Adeseori, personalul respectiv sub pretext că își exercită atribuțiile funcționale utilizează arma de foc în locuri publice ceea ce generează panică, escaladarea conflictelor și folosirea accidentală a armei care poate avea ca consecință rănirea gravă a persoanelor.

Astfel, coroborând modificările propuse cu obligativitatea statului de a garanta siguranța persoanei și ordinea publică se apreciază că corespund conceptului de proporționalitate legislativă, fiindcă sunt echilibrate în raport cu scopul urmărit și drepturile afectate.

În vederea alinierii la cerințele Uniunii Europene privind trasabilitatea armelor, se propune modificarea condițiilor de deținere și comercializare a armelor și munițiilor, prin instituirea obligativității ca aceste arme să fie supuse tragerii experimentale, în cazul armelor cu țeavă ghintuită.

Referitor la amendamentele privind regimul operațiunilor cu arme și muniții (import, export, reparare etc.) se relevă că acestea au fost aduse în concordanță cu rigorile Directivei (UE) 2021/555, potrivit căreia toate operațiunile cu arme și muniții se efectuează de către armurieri licențiați. De aceea, întrucât soluția propusă în proiectul de act normativ preia mecanismul comunitar descris în directiva nominalizată se consideră că se asigură oportunitatea și proporționalitatea modificărilor propuse vis-à-vis de operațiunile cu arme și muniții.

La fel, se propune obligarea persoanelor care administrează/gestionează tiruri de trageri, să colecteze și distrugă toate tuburile de cartușe trase în tirul de trageri, precum și cartușele care au făcut rateu, cele degradate sau expirate.

În redacția propusă de autorul proiectului, modul de colectare și distrugere a tuburilor de cartușe trase în tirul de trageri, precum și a cartușelor care au făcut rateu, a celor degradate sau expirate urmează a fi stabilit de Guvern.

Se propune și modificarea art. 60 din Lege, în vederea obligării armurierilor licențiați să desfășoare operațiuni de reparare a armelor și să înscrie în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”, toate operațiunile de reparare a armelor.

În scopul oferirii unei clarități privind procedura de ridicare a armelor și a munițiilor, se propun completări la art. 70 din Lege, care vor prevedea pașii necesari de urmat de către angajații Poliției, în cazurile de depistare a încălcării prevederilor legale referitoare la circulația armelor de uz civil, cu ulterioara transmitere a acestora la Comisia de stat pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor.

Proiectul prevede și referințe la călătoria/tranzitul prin statele Uniunii Europene cu arma/armele personale, prin obligația de deținere a pașaportului european pentru armele de foc, recunoașterea acestui pașaport european pentru armele de foc de către autoritățile din Republica Moldova, precum și, faptul că, prevederile referitoare la pașaportul european pentru armele de foc vor fi puse în aplicare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Suplimentar, se propune completarea Categoriei A – arme de foc și muniții interzise cu unele elemente noi, completarea Categoriei B - arme de foc supuse autorizării, cu armele de foc din această categorie, care au fost transformate în arme cu muniție oarbă, pentru a expulza substanțe iritante, alte substanțe active sau muniție

pirotehnică, sau care au fost transformate în arme de spectacol și arme acustice sau de semnalizare – în corespundere cu pct. 8, Categoria B a Anexei I din Directiva (UE) 2021/555, precum și completarea Categoriei C - arme care fac obiectul declarării, cu „lit. i) Armele de foc clasificate în categoria A, B sau C care au fost dezactivate în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2403 al Comisiei din 15 decembrie 2015 de elaborare a unor orientări comune privind standardele și tehnicile de dezactivare, pentru a garanta că armele de foc dezactivate sunt în mod ireversibil nefuncționale, codul NC 9304 00 000”, în vederea corespunderii poziției respective cu pct. 6, Categoria C a Anexei I din Directiva (UE) 2021/555.

În vederea transpunerii prevederilor din Directiva (UE) 2021/555, se propune completarea Legii nr. 130/2012 cu anexa nr. 6, care să prevadă conținutul pașaportului european pentru arme de foc.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va avea impact financiar asupra bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se constituie din venituri de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată, iar veniturile colectate de către autoritățile/instituțiile bugetare se utilizează, alături de veniturile generale și sursele de finanțare, pe măsura încasării lor pentru finanțarea cheltuielilor aprobate în bugetele acestora, fără a fi condiționate pentru anumite cheltuieli.

Astfel, potrivit datelor furnizate de Inspectoratul General al Poliției din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, pe parcursul anului 2024 au fost aplicate 8343 cereri privind vizarea permisului de deținere sau port și folosire a armelor. Procesarea acestor cereri de către angajații serviciului abilitat al Ministerului Afacerilor Interne impune un volum mare de lucru, în contextul verificărilor suplimentare care necesită a fi efectuate pentru vizarea fiecărui permis de deținere sau port și folosire a armelor.

Astfel, se consideră judicioasă completarea proiectului de act normativ cu prevederi care să stabilească tarife pentru vizarea permiselor de armă.

Subsidiar, se subliniază că achiziționarea armelor de foc cu gloanțe din cauciuc va reduce din costurile de achiziție a armelor și munițiilor pentru agențiile de pază.

În partea ce privește modul de punere în aplicare, proiectul prevede la art. II, rigori care stabilesc faptul că se acordă persoanelor/agenților economici un termen de până la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova pentru a se conforma mecanismului instituit de proiectul de lege, cu excepția unor prevederi care se recomandă să intre în vigoare la data semnării Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Totodată, proiectul prevede că după intrarea în vigoare a legi toți posesorii de arme care cad sub incidența normelor prevăzute la pct. 9, la data expirării termenului de vizare a permisului de armă au obligația a preda la organele de poliție în a căror rază de

competență teritorială își au domiciliul, arma însoțită de actul permisiv și muniția aferentă sau să prezinte dovada înstrăinării armei, în modul stabilit de Guvern.
4.4. Impactul social
Principala repercusiune socială a proiectului de act normativ se estimează a fi îmbunătățirea siguranței cetățenilor și creșterea responsabilității deținătorilor de arme. Prin proiectul prenotat se urmărește diminuarea riscului ca armele să ajungă în posesia unor persoane instabile sau nepregătite să le utilizeze în mod legal și responsabil. Respectiv, implementarea proiectului va contribui la reducerea cazurilor de violență, suicid, conflicte sau incidente accidentale, cu impact direct asupra creșterii percepției de securitate în comunitate. Noile reglementări creează astfel un cadru în care cetățenii pot exercita un drept legal în condiții de maximă siguranță, contribuind la prevenirea incidentelor nedorite. Corelativ, se menționează Directiva (UE) 2021/555, care este transpusă parțial în proiect, aduce un impact social clar: creșterea trasabilității, reducerea traficului de arme, consolidarea securității regionale și alinierea la standarde europene.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și alte acte normative incidente domeniului.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat dat fiind faptul lipsei influenței prevederilor proiectului în mod diferit femeilor, bărbaților și minoritățile de gen și alte aspecte ale vieții sociale.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Obiectivele Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme sunt de a asigura un schimb adecvat de informații prin mijloace electronice între statele membre cu privire la autorizațiile acordate pentru transferul de arme de foc către un alt stat membru și cu privire la refuzurile de a acorda autorizația de a achiziționa sau deține arme de foc. Proiectul propus transpune parțial (art. 1 alin. (3), art. 11 alin. (3), art. 17 alin. (1), alin. (2) paragraful 1 și 2, alin. (3), art. 18 alin. (3), art. 22 alin. (3) și alin. 4, art. 25, Anexa I, Categoria B pct. 8, Categoria C pct. 6 și Anexa II) Directiva (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat). De menționat că, Directiva (UE) 2021/555 a constituit obiect al transunerii în legislația națională, fiind transpusă parțial prin Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, cu ultimele modificări operate prin Legea nr. 38/2024 pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, Hotărârea Guvernului nr. 293/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă și Hotărârea Guvernului nr. 1447/2016 cu privire la Comisia de stat pentru evaluarea,

bonificarea și rebutarea armelor, cu ultimele modificări efectuate prin Hotărârea Guvernului nr. 337/2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (revizuirea cadrului normativ al regimului armelor și al munițiilor cu destinație civilă).

Tabelul de concordanță a legislației Republicii Moldova cu prevederile Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme, este actualizat și se anexează.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de act normativ înaintat creează condiții pentru transpunerea parțială, în mod treptat, a prevederilor Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparență”, secțiunea „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Anunț privind consultarea publică: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14020.

În adresa Ministerului Afacerilor Interne au parvenit avizele autorităților/instituțiilor publice implicate în procesul de avizare conform demersului ministerului nr. 38/2003 din 06 iunie 2025, precum și reprezentanții societății civile, cum ar fi : Asociația Obștească „Rezistență”, Federația Națională de Tir Sportiv Aplicat, Societatea vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova și alte persoane interesate. Propunerile și obiecțiile au fost înserate în Sinteza la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă (număr unic 431/MAI/2025).

Suplimentar, la 20 iunie 2025 se preconizează desfășurarea unei ședințe publice la sediul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu participarea părților interesate în cadrul căruia se vor discuta propunerile și obiecțiile parvenite în scopul identificării unor reglementări unanim acceptate.

7. Concluziile expertizelor

Va fi completat după recepționarea expertizelor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

După aprobarea proiectului de lege se va necesita modificarea Hotărârii Guvernului nr. 293/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

Secretar de stat
al Ministerului Afacerilor Interne

Alexandru BEJAN